



ÅRSRAPPORT 2022

MOSS MENIGHET

Årsmøte i Moss menighet skal være søndag 26. mars kl. 12.30 i Moss kirke etter gudstjenesten

2022 ble året vi gikk fra et nedstengt samfunn og over i en ny verden av åpenhet og mulighet til sosial omgang med møteplasser - uten en masse tiltak og reguleringer. Det var nesten som Berlinmuren falt, og vi feiret med glede og forventning et tidlig vårslipp allerede like over nyttår. Likevel ble det tydelig at årene med pandemi har satt seg i kroppen, og mange mennesker har endret vaner og blitt mer varsomme i møte med andre og steder for sosialt fellesskap med mange. Vi kan se det i statistikk og oppmøte ved konserter og gudstjenester. Vi har en vei å gå i å øve oss ut i landskapet igjen, det digitale nærværet handler mest om å invitere inn igjen til fellesskapet og felles opplevelser. Og så kom krigen i Ukraina brutalt som en enorm katastrofe - og med nye utfordringer i å ta imot flyktninger med varme og gjestfrihet i vårt eget lokalsamfunn. Vi settes stadig på prøve som kirke og folk – og det tester oss for hva vi har evne og ressurser til å bære og håndtere.

ÅRSRAPPORT 2022

MOSS MENIGHET

Moss menighet har i 2022 har lagt bak seg nok et år som har vært skiftende og krevende på flere måter – det gamle uttrykket «Veien blir til mens vi går» kan stå som en overskrift på året. Det var en stor overgang å håndtere en plutselig åpning av samfunnet fra en dag til neste. Vi skulle lære en på nytt en del gamle kunstner som lå slumrende og nesten uvirksomme i to år. Og i det spranget - startet samtidig en virkelig krig som har blitt et traume som farget hele året for et helt folk og en nasjon, og fortsatt vil ingen ende ta. Det utfordrer oss alle på ulike måter, også selvsagt i kirka. I lyset fra vårlige krefter og lengre dager – fikk vi også en ny fast ansatt diakon i mai. Karen Elisabeth Lund Dahl gikk fra vikar til å bli en del av det faste Teamet i kollegiet i Moss menighet.

Menighetsrådets møter har behandlet 36 saker – på 6 møter - med utvikling av tiltak innenfor våre fire virksomhetsområder:

Diakoni - Barn & unge - Gudstjenesteliv - Kulturkirke

Disse fire områdene er likestilte i vår strategi- og virksomhetsplan. Alt arbeidet innenfor vår virksomhet styres av vår visjon:

«Å hjelpe mennesker å leve, ved å formidle tro, gi håp og vise kjærlighet».

Våre veivisere er integrert med kommunens visjon «Mangfoldige Moss – skapende, varmere, grønnere» – som kirken vil bidra til å fremme. Disse verdiene er det lett å identifisere seg med og la seg engasjere av.

Noe av virksomheten vår har vært godt synlig i byen og i mediebildet, også i digitale og sosiale medier. Vi lar rapporten reflektere og gjenspeile mye av det som skrives om ulike deler av vårt arbeid.

- **Årsrapport Moss menighetsråd** side 1
- **Ny biskop i Borg bispedømme** side 26
- **Rapport Sokneprest** side 27
- **Rapport Diakoni** side 34
- **Rapport Barn & Unge** side 35
- **Rapport Moss kammerkor** side 38
- **Rapport Moss kirkes barnekor** side 41

ROM FOR HÅP

«I tiden etter russlands angrepskrig mot Ukraina har Moss kirke hatt åpne dører og vært et samlingssted under mottoet Fredag for fred. Ukrainske flyktninger har funnet et godt møtested, og mange av byens folk har vært innom.»

- Øystein Spilling, Moss avis

SKEIVT KULTURÅR

I 2022 ble Skeivt kulturår markert, 50 år etter avkriminalisering av homofili i Norge. I den forbindelse fikk vi til et samarbeid med Teater Innlandet om forestillingen «Evangeliet etter Jesus, himmelens dronning» - som ble vist i Moss kirke.

«Derfor er det viktig at det finnes ulike fremstillinger av Jesus Kristus. Så mennesker kan kjenne seg igjen, og merke noe av inkarnasjonens kraft. Og dette har kunsten levert uvurderlige bidrag. Kunsten i bildeform, poesi, film og teater har utdypet bildene av Jesus Kristus så rommet for å kjenne seg igjen, for å kjenne seg inkludert, har blitt større.»

- Biskop Solveig Fiske



ROM FOR HÅP

I Moss skal kirken hjelpe mennesker å leve – ved formidle tro, gi håp og vise kjærlighet

formidle tro, ved at vi med ord og handling, lokalt og globalt, viser troen på vår skaper, forsoner og livgiver.

gi håp, ved at vi gir livsmot og fremtidstro i møte med mennesker.

vise kjærlighet, ved at vi viser omsorg for medmennesker og skaper gode og åpne fellesskap - og sammen arbeider for fred, rettferdighet og vern om skaperverket.

Slik lyder visjon og hovedmål i Moss menighets strategi- og virksomhetsplan, og slik har det stått siden ny strategiplan første gang ble utviklet i 2006. Den nye planen som gjelder for perioden 2021-2024 ble endelig vedtatt i 2021, og ble jobbet med i dialog mellom fagansvarlige innenfor de fire virksomhetsområdene og menighetsrådet.

Vi berører mennesker på så mange måter med vårt arbeid, og vi har i et normalår sagt at vi er i kontakt med rundt 40.000 mennesker. Våre digitale plattformer når langt ut med en rekkevidde på nær en halv million mennesker - og sånn sett blir vi tilgjengelig for flere enn de vi vanligvis møter på våre fysiske sosiale møteplasser, og langt utover menighetens og kommunens grenser.

Fortsatt er vi en kirke som kan være nærværende i livets forskjellige faser, og vi bærer på sterke og samlende tradisjoner. Mange vigsles og feirer sin kjærlighet i kirken, fortsatt bærer mange sine barn til dåp, barn og unge finner spor av tro og livstolkning gjennom trosopplæring og konfirmasjonstiden, publikum blir berørt av skaperkrefter gjennom kunst- og kulturopplevelser, og folk har sanket håp og trøst i tunge tider når sorg og sykdom rammer.

Dette og mere til er kirken vår i Moss – og vi er en del av et større kirkelig fellesskap lokalt, nasjonalt og globalt. I dette perspektivet kan vi se på kirken som et stort håpsbærende arbeidsfellesskap.



Veivisere i perioden 2021-2024

Moss menighet vil bidra til å virkeliggjøre Moss kommunes visjon om et inkluderende og mangfoldig samfunn med plass for alle, og hvor ulikheter er en ressurs.

Skapende, som løfter frem de kreative kvaliteter innen kirke og kultur, og gir rom for det kulturelle mangfoldet.

Varmere, som skaper sosiale møteplasser og inkluderende fellesskap, hvor det gis rom for opplevelser, samtaler og refleksjon mellom kulturelle, tankemessige og religiøse berøringsflater.

Grønnere, som fremmer engasjement for klima- og miljø, vern av skaperverket, og stimulerer naturglede og pilegrimsferd.

Slik lyder veiviserne for planperioden - og som er en adopsjon av Moss kommunes visjon. Vi er kirke i lokalsamfunnet for alle som søker våre møteplasser, og vi ønsker å være en relevant samarbeidspartner for alle som har en agenda om å gjøre en forskjell på disse verdiområdene vi sterkt kan identifisere oss med.

Som kirke og menighet ønsker vi å stimulere og formidle skaperkrefter og medmenneskelighet. I dette ligger også forvaltning av skaperverket og arbeid for fred og rettferdighet.





Diakoni

Moss menighet ønsker å være et åpent og inkluderende fellesskap for alle, som kjennetegnes av medmenneskelighet, og som arbeider aktivt med vern av skaperverket og kamp for rettferdighet.

Delmål:

- søke samarbeid med alle som arbeider for en bedre verden og et helsefremmende lokalsamfunn – både kommunale, frivillige og religiøse aktører.
- Synlig tilstedeværelse og tilgjengelighet på sosiale medier, som en plattform for å løfte fokus på diakoniens fire søyler: nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet.
- Samarbeide med Kirkens Bymisjon om åpne, trygge og inkluderende møteplasser, og sammen jobbe for et lokalsamfunn der alle kan delta uavhengig av økonomiske ressurser.
- være en aktiv aktør i forebygging rettet mot ungdom og psykisk helse, rettet mot ungdom direkte, foreldre og i faglig dialog med andre aktører i Moss.

Slik lyder teksten om mål og delmål innen virksomhetsområdet «diakoni», og i 2022 har vi samarbeidet med Dialogforum Østfold - som Moss menighet er medlem av - om dialogdag skolen. Vi har utviklet Åpen kirke på fredager med «Rom for håp» etter krigen i Ukraina startet. Det er stadig nye sorggrupper for barn og unge, og vi samarbeider med Kirkens bymisjon på flere områder med Onsdagssuppe, Morgenyoga, og Julekveld på Verket. Noe av dette skjer i tett samarbeid med Moss menighet, men Bymisjonens arbeid generelt ser vi på som relatert til vår visjon og til vårt diakonale og sosiale arbeid. Vi har i år igjen markert Pride og hatt fokus på et inkluderende samfunn med marginaliserte grupper innenfor LHBT +.



Sorggrupper for barn og ungdommer

«Sorggruppe for ungdommer er for dem mellom 13 og 19 år, som har mistet noen nære personer, og som trenger eller ønsker litt ekstra støtte i sorgen, sier Karen Elisabeth L. Dahl, diakon i Moss menighet, og Astrid Gangestad, diakon i Jeløy menighet.

I sorggruppen møter de andre ungdommer som også har opplevd det å miste.

– Mange ungdommer som har opplevd dødsfall i nær familie eller vennekrets, kan kjenne seg veldig alene og annerledes enn vennene sine. Det kan derfor være fint å bli kjent med andre ungdommer med noenlunde samme erfaring, sier Karen og Astrid.

– Vi som leder gruppen har utdanning som sosionom og familierapeut, og vi har også mye erfaring med å møte folk i sorg og andre livskriser. Som ledere er vi opptatt av å skape en trygghet i gruppen helt fra starten av. Vi opplever også at ungdommene, som vanligvis er ganske spente før første samling, er rausere med hverandre, og på den måten bidrar til at det blir en trygghet i gruppen, sier Karen og Astrid.

– Vi snakker om følelser, tanker og utfordringer knyttet til tapet, og konkret om dødsfallet, begravelsen og tiden etterpå. Vi ser at det å jobbe med sin egen fortelling og opplevelse er viktig for ungdommene, sier Karen og Astrid.»

- Mette Eriksen, Moss avis

Sorg og Omsorg i Mosseregionen har tilbud om livssynsnøytrale sorggrupper for barn (6-12) og ungdom (13-18). Det er gruppeledere som er faglig kvalifisert til å lede sorggrupper for barn og unge. Det finnes også flere livssynsnøytrale sorggrupper for voksne. Gruppene er lukket, og vi starter opp nye grupper når det er nok som ønsker tilbud om gruppe. Gruppene settes sammen etter hva slags relasjon man hadde til den man har mistet. Daglig leder Nina Lind i Jeløy menighet koordinerer arbeidet og gruppene.



Rom for håp & Åpen kirke fredager i Moss kirke

Rom for håp ble smeltet sammen med Åpen kirke og tradisjonene med Lunsjkonsserter i Moss kirke. Uken etter krigen startet dikk vi i gang en fredag med flere runder fredsappell og musikk, og ordfører Hanne Tollerød åpnet det hele.

Fortsettelsen ble etablert med fredsappell og musikk hver fredag kl. 11.30, noe vi holdt på med året igjennom med unntak av sommerferien og andre spesielle fridager.

«Prosjektet «rom for håp» har som målsetting å tilrettelegge for refleksjon i en tid hvor nyhetsbildet er preget av den pågående konflikten i Ukraina.

– Mange kjenner kanskje på en form for meningsløshet på grunn av alt det forferdelige som forekommer i Ukraina.

– Derfor bestemte vi oss for å opprette et rom for refleksjon og hjertevarme som er åpent for alle, uavhengig av livssyn eller nasjonalitet, og vi ser at mange setter pris på tilbudet. – Alle er hjertelig velkomne. Her kan du få en kaffekopp eller en samtale, og en reflekterende pause fra hverdagen. Vi skal fylle rommet med musikk og håp!»

- Peder Wehn, Moss avis



Frivillighet, kafé og suppeservering på Arena

«Anne Kristiansen (68) fra Moss serverer suppe på Arena. Hun er blant de mange som engasjerer seg i frivillig arbeid.

Mandag 5. november er FNs internasjonale dag for frivillighet. Da feires og hedres Anne og alle de andre ildsjelene for den innsatsen de legger ned for å skape et varmere samfunn for andre.

– Bakgrunnen for at jeg engasjerte meg i frivillig arbeid var at jeg ble pensjonist og fikk Nå jobber hun som frivillig for Kirkens Bymisjon Moss to dager i uken. På onsdager er hun med og serverer varm suppe i kafeen på Arena, der alle slags folk møtes for et felles måltid og en prat. På fredager er det yoga på Arena. Annes oppgave er å sette fram kaffe, te og smoothie i kafeen, slik at gjestene kan nyte litt forfriskninger etter treningen. – Det beste med å være frivillig er alle de kjempefine menneskene jeg møter. Jeg vil varmt anbefale for andre å engasjere seg i frivillig arbeid, sier Anne.»

- Mette Eriksen, Moss avis

NB! I Moss menighet registrerte vi 173 frivillige som var engasjert på en eller annen måte i arbeidet vårt i 2022.



Dialogdag i Moss, med besøk i kirke og moské

Målet var å jobbe med temaet fordommer, blant annet ved å få tettere kjennskap til religiøse trossamfunn og representanter i disse.

I tillegg til kirke- og moskebesøk fikk elevene lunsj og besøk i Skattkammeret og Ungdomskafeen hos Kirkens Bymisjon før de hadde en workshop om fordommer på Arena.

– 10. klasse ved Steinerskolen i Moss var heldige som fikk være med på den første dialogdagen i Moss! Elevene syntes dette var både lærerikt og gøy. De lærte masse nytt, og vi setter stor pris på engasjementet fra arrangørene. Et imponerende tilbud som flere burde kunne benytte seg av, sier lærer Kristina Karatas.

Dialogdag i skolen er utviklet av foreningen Dialogforum Østfold, som eies av kristne og muslimske trossamfunn og organisasjoner i fellesskap. Tidligere har det blitt arrangert dialogdager i Sarpsborg og Fredrikstad. Tirsdag ble dette pilotprosjektet prøvd ut for første gang i Moss.

- Mette Eriksen, Moss avis



Karen Elisabeth er vår faste nye diakon

Karen Elisabeth Lund Dahl gikk over i fast stilling som diakon i mai 2022, og vikarierte snaut et halvår før det siden nyttår 2022. Høsten 2021, nærmere bestemt 24. oktober kunne menigheten glede seg over at hun ble vigslet til diakon i Moss kirke. Karen Elisabeth har hatt Moss i kikerten lenge, fordi hun var begeistret for mye av det arbeidet vi gjorde her – og fordi hun bor på Ekholt med sin familie. Moss menighet er likeledes begeistret for at hun ønsket å være her i et lengre perspektiv!

Når vi søkte etter ny diakon, så er det viktig å være attraktiv som sted og med arbeidsinnhold. Moss kirkelige felleråd kunne i dialog med Moss menighet blant annet skilte med følgende tekst:

«Moss kommune har ca. 50.000 innbyggere og ligger vakkert til ved Oslofjorden og kan by på strender, båtliv, turområder, fantastisk kulturlandskap, et flott bysentrum og er kjent for sitt rike kunst- og kulturliv.

Moss menighet er en åpen og aktiv kultur- og samfunnsaktør i Moss. Vår profil som en åpne og inkluderende sentrumskirke er preget av samarbeid med mange av byens sosiale instanser og frivillige organisasjoner. Kirkens Bymisjon er samlokalisert med menighet-, prost- og kirkevergestab på Arena, Moss kirke- og kultursenter, og er integrert som en viktig del av menighetens diakonale og sosiale arbeid.

Kirken ønsker å være en aktiv samfunnsaktør, og blant temaer som må prioriteres innenfor diakonifeltet er arbeidet med menneskeverd og likeverd, klima og miljø, felleskap og møteplasser, kirken og LHBT+, støtte til mennesker i sorg og ved livets avslutning, migranter og integrering. Mye av dette er diakonen i Moss involvert i samarbeid med andre aktører og frivillige.



Kulturkirke

Moss menighet ønsker å presentere kunst- og kulturopplevelser som beriker menneskers liv og livstolkning - gjennom et mangfold av uttrykk.

Delmål:

- øke bevissthet gjennom teologi, kunnskap og refleksjon rundt Den norske kirkes kultursatsing innenfor kirkemusikk og andre kunstneriske uttrykksformer.

- øke kompetanse og satsning på moderne markedsføring av kulturprogrammet på sosiale og digitale plattformer.

- styrke allianser med lokale og eksterne kulturmiljøer. Utvikle tettere samarbeid med Kirkens bymisjon, Kulturskolen og Kirkeparken VGS som del av vår profil som en ledende kulturkirke regionalt.

- prioritere vår lokale spisskompetanse innen den lutherske og kirkelige musikalske arv. Forny formidlingsformer, utforske sjangerbredde og være en betydelig samtidsarena.

Slik lyder teksten om mål og delmål innen virksomhetsområdet «kulturkirke», og kulturåret 2022 ble et innholdsrikt år når samfunnet etter hvert åpnet opp litt ut på nyåret. Vi rakk en miniversjon av Kryssover Jazzfest Moss, vi markerte kanskje den fremste komponisten i det 20-århundre; Olivier Messiaen med et syv timers konsert- og opplevelsesarrangement, vi hadde Ellen Andrea Wang og hennes trio (bildet) som årets Fredskonsert 14. august, vi hadde på mirakuløst vis besøk av Kyiv kammerkor på turne i Norge i samarbeid med Kirkelig kulturverksted, og Moss kammerkor fylte kirken til Allehelgenskonsert og Bachs juleoratorium.



Kyiv kammerkor i Moss kirke

Kyiv Kammerkor er anerkjent som et av verdens ledende kammerkor, og for tredje gang besøkte de Moss. Koret består av 21 profesjonelle sangere, og er byens offisielle representasjonskor.

Mens krigen raser, synger koret daglig i sin hjemby. Nå kom de til Norge på turné i samarbeid med Kirkelig kulturverksted!

De turnerer verden rundt som en av de ypperste formidlerne av sitt eget lands og kulturs tradisjonsmusikk. Koret har vunnet en rekke internasjonale priser.

Deres konserter er kjent for å bringe publikum "to their feet". De har optrådt på alle verdens største scener, fra Carnegie Hall til Notre Dame i Paris.

Maestro Gobdych har gjort det til en misjon å gjøre tilgjengelig musikk fra Ukraina som i over 75 år var bannlyst under det kommunistiske Sovjetregimet. Konsertene til Kyiv kammerkor er med å gi nytt liv til glemte skatter som har sin rettmessige plass i kunst og kulturlivet "Worldwide".

Moss kirke var overfylt med nær 400 mennesker som garantert vil ta med seg denne opplevelsen lenge – sterkere og mer livsbejaende formidling enn dette koret makter, er det langt imellom.

Det ble før konserten også et møte og måltid sammen med Moss kammerkor, hvor korene hilste hverandre med musikk.



Evangeliet etter Jesus, himmelens dronning

I 2022 ble Skeivt kulturår markert, 50 år etter avkriminalisering av homofili i Norge. I den forbindelse fikk vi til et samarbeid med Teater Innlandet om forestillingen «Evangeliet etter Jesus, himmelens dronning» - som ble vist i Moss kirke.

Biskop Solveig Fiske skriver i sitt forord: «Dette er en dyp, kristen sannhet, som handler om det vi kaller inkarnasjonen. Altså det at Gud har kledd seg menneskets skikkelse og tatt bolig blant oss og deler våre kår. Ikke bare på Hamar, eller i Norge eller verden.

Derfor er det viktig at det finnes ulike fremstillinger av Jesus Kristus. Så mennesker kan kjenne seg igjen, og merke noe av inkarnasjonens kraft. Og dette har kunsten levert uvurderlige bidrag. Kunsten i bildeform, poesi, film og teater har utdypet bildene av Jesus Kristus så rommet for å kjenne seg igjen, for å kjenne seg inkludert, har blitt større.»

Prest og forfatter Elisabeth Thorsen har oversatt «Evangeliet etter Jesus, himmelens dronning» av Jo Clifford, og hun er en som formidler dette evangeliet så man forstår dens dybder og tekstlige sammenheng med de bibelske historiene.

«Å bruke hellige tekster til å se mennesket, er en religiøs bruk av det vi kaller hellige tekster. Og motsatt: Å bruke menneskelig erfaring for å forstå de hellige tekstene, er en måte å leve på og en måte å se livet på, som gjør at vi ser Gud, ser det hellige i dem. Jeg kaller denne dobbelte lesningen for intertekstuell. Og det er forholdet mellom tekstene som skaper mening og som driver den videre.

- Elisabeth Thorsen



I stilla – en konsert som kom ut av korona

Korona tok nesten fra oss kulturlivet, det har vært en dyr pris å betale for arrangører, kulturhus – og ikke minst artister, musikere og ensembler. Skadevirkningene på lang sikt er fortsatt vanskelig å forutsi – men nye vaner er etablert blant mange, og det er generelt mindre folk som oppsøker kulturarrangementer, de sitter nå i større grad hjemme.

Samtidig har det kommet gode ting ut av «korona», tidsjaget ble dempet i nedstengte tider og behovet for stillhet og natur ble viktig for mange. Kreativiteten og skapertrangen økte også for mange – Ingrid Andsnes tok turen ofte fra sitt hjem på Jeløya til flygelet i Moss kirke.

«I mars 2020 stengte Norge og verden ned, og som en velkommen pause fra hjemmekontoret fikk jeg låne en kirke til å sitte og øve. Det var bare at det var ingen konserter å øve til.

Jeg hadde lenge vært nysgjerrig på Frederic Mompou sin klavermusikk, og den roen og det meditative man finner i hans stykker var godt å dykke ned i da verden ble snudd oppned. Det ga en helt spesiell ro, som man finner bortenfor alle notene. Å finne stillheten i musikken var det beste jeg kunne komme på i den tida.

Tonespråket i disse stykkene, skrevet på 1950- og 60-tallet er godt forankret i tradisjonen, men samtidig fremoverlent, har et egenartet og åpent uttrykk. Dette inspirerte meg til å få jazzsaxofonist Håkon Kornstad med på laget, for samspill både i selve stykkene, og til nye improvisasjoner over stykkene.

«I stilla» er en konsert for å stilne tankene og la seg føre inn i et åpent og nytt musikklandskap.»

- Ingrid Andsnes

I stilla - Ingrid Andsnes, klaver & Håkon Kornstad, saksofon



Yoga som tilgang til naturens frigjørende kilder

Menighetens kulturprogram og satsingsområde er vedtatt med følgende ordlyd: Moss menighet ønsker å presentere kunst- og kulturopplevelser som beriker menneskers liv og livstolkning - gjennom et mangfold av uttrykk. I § 4 vedrørende bruk av kirken står det «Kirken kan ta all kunst, alle kunstformer og alle kunstuttrykk i bruk i kirkerommet med dets liturgiske inventar og utstyr, så sant det tjener det kristne budskap og lar kirkerommets særlige egenart komme til utfoldelse. Bruk av kirken i kunstøyemed må anse all bruk av kirkerommet som faller inn under 1. trosartikkel om skaperverket.»

Det praktiseres Yoga i mange kirker rundt omkring i Norge, det er yogalærere, prester og dialogarbeidere som alle har tatt dette inn i kirkerommet på ulike måter. Kirkens preses har gitt uttrykk for nære bånd mellom meditasjon og gudstjenesteliv, og ser ingen konflikt mellom yoga-praksis og kirkerommet.

I vestlig tradisjon har yoga blitt helt frigjort fra annen religiøs tradisjon, men handler om helse, pust og egenkjærlighet. Gongbad er bare en variant av denne tradisjonen som handler om å hvile og frigjøre energi til å bedre hverdagen midt i hektiske dager.

I Strategi- og virksomhetsplanen er første delmål «å søke samarbeid med alle som arbeider for en bedre verden og et helsefremmende lokalsamfunn.»

I vår bibel er kjærlighetsbudet «å elske sin neste som seg selv» - en hyllest av egenkjærlighet og klar oppfordring til å ta vare på seg selv. Dette ligger dypt plantet i vår tro, og hele skaperverket – alt som har ånde skal lovprise Gud. Dette gjør vi ukentlig gjennom gudstjenester, babysang, konserter ved å la det klinge stemmer, orgel, strengeinstrumenter, symbaler og slagverk – slik det står i Salmenes bok. Og alt dette vibrerer og setter i gang følelser og frigjør energi som vi trenger for å leve. I dette landskapet er det vi beveger oss som skapte i Guds bilde, i Guds skaperverk - med hele vår gudgitte kropp og sjel.



Moss kommunes kulturpris etter en rar periode

Ut av intet kom en overraskende telefon om at kulturarbeidet på Arena og i kirken var lagt merke til fra politisk hold i kommunen, og mente tydeligvis var en pris verdig for 2022 – eller prisverdig!

Og om prisen blir personlig, er dette en pris som bygger på et vell av aktører, artister og musikere, kollegaer, frivillige og en rekke samarbeidspartnere. Samarbeid har hele tiden vært nøkkelen til det vi har fått til i Moss, og det utgjør den store forskjellen når 1 + 1 er mer enn 2, som regel bortimot 4-5 i plussfaktor – så lenge samarbeidet fungerer og folk er takknemlig og glade for å dele ressurser og kompetanse.

Slik har det vært i Moss, og også med regionale og nasjonale aktører vi finner gode samarbeid med. I Moss gjør vi det slik, fordi det er smart og skaper mer enn det eventuelt tar – av tid, ressurser, ære eller gevinst.

I lys av to år med nedstenging, og noe som fikk store konsekvenser for kulturlivet – også i ettertid, og dette koblet med kommunesammenslåing og nye relasjoner til politikere og kommuneadministrasjon – så var det som historien vår ble litt borte som en utadrettet kirke og sentral kulturaktør i byen. Sårbar kommunal støtte forsvant til arbeidet vårt, og ønske om kontakt og dialog rundt dette har vi ikke lykkes helt med.

Med god hjelp av enkeltpersoner og politikere som fanget opp dette underveis, kom vi inn i varmen igjen med støtte i 2022, og med forventninger om støtte videre - slik kulturplanen til kommunen var lagt opp til. Der har vi blitt skrevet inn som en av 4-5 aktører som skal ha forutsigbare rammebetingelser innen kulturfeltet. Kulturplanen som gikk fra 2015 og går til og med 2026 har nok vært litt på gli, siden den planen ikke har i seg en kommunesammenslåing. En ny plan vil garantert komme, og utav en prosess med alt som har skjedd samtidig de siste årene – så er det en god følelse at vi har tillit hos bevilgende myndigheter – både lokalt i kommunen, men også regionalt og nasjonalt gjennom støtte fra Norsk kulturråd og Viken fylkeskommune. Dette er støtte og tillit som er helt avgjørende for å være en aktiv kultur- og samfunnsaktør i Moss - sammen med så mange engasjerte mennesker og miljøer vi har glede av å samarbeide med.



Barn og unge

Moss menighet ønsker å være et godt sted for barn og unge der de kan være med hele seg - og som den de er. Troen og kirken skal gi dem hjelp til livsmestring og livstolkning gjennom kjennskap til Bibelen og møte med andre mennesker i menighetens fellesskap. På denne måten vil vi skape «Mer himmel på jord» for Moss sine barn og unge.

Delmål:

- revidere og videreutvikle trosopplæringsplanen, og være en kirke der barn, unge og familier er en viktig del av fellesskapet.
- satse på digital kompetanse og produksjonsutvikling hos unge, og styrke digital markedsføring slik at flere søker dåp og det påfølgende trosopplæringsprogrammet.
- gjennom samarbeid med Kirkens bymisjon og andre aktuelle aktører sørge for å være en kirke der de unge er, gi dem tilhørighet og ansvar og la deres kreativitet og engasjement komme til syne.
- videreføre det gode samarbeidet - og styrke relasjonene med barnehager/skoler og kirken.

Slik lyder teksten om mål og delmål innen virksomhetsområdet «Barn og unge». I trosopplæringen har det vært viktig å understreke at det handler om å gi barn og unge livsmestring og livstolkning. Dette gjøres på mange måter og med stor variasjon i tiltak, erfaring, opplevelse og formidling.

Kirken ønsker å være en god samarbeidspartner for skolen og en faglig ressurs for å realisere kompetansemålene i læreplanen. Skolen kan benytte seg av kirken for å bidra til å styrke elevenes kunnskaper om kristen arv og tradisjon, lokalsamfunn, kunst, arkitektur og det religiøse rom. Sånn er det formulert fra sentralkirkelig hold om samarbeidet mellom skolen og kirken.

Samarbeidet mellom skolene og kirken i Moss er omfattende med alle syv skolene fra 1-7 trinn.



Konfirmantenes pilegrimsvandringer

Pilgrimsarbeidet blant ungdom i Moss har vært en tradisjon i mange år. I tiden før 2014 vandret konfirmantene fra Catosenteret i Son til Moss kirke. Etter 2014 har pilgrimsarbeidet utviklet seg videre til å være i flere aspekter i ungdomsarbeidet.

Konfirmantene i Moss og Jeløy har de siste årene vandret fra Råde kirke til Moss kirke – som er en faktisk dagsetappe langs den offisielle pilgrimsleden mot Nidaros. Her deltar også tidligere konfirmanter som gruppeledere sammen med frivillige foreldre.

I selve konfirmanttiden så kan konfirmantene også velge «pilgrimsgruppen». Dette er en gruppe som har fokus på friluftliv og pilgrimsturer.

En av pilgrimsturene er en hel helg i Innlandet – nærmere bestemt Stange og Hamar kommune. Her begynner de en vandring fra Stange sentrum til Stange kirke – hvor de får litt innføring kirkens historie og hvordan kirken var ett pilgrimsål på veien mot Nidaros. I tillegg får de ren undervisning fra pilgrimspresten i Hamar bispedømme. Etter dette så går vandringen fra Stange kirke til Ottestad kirke.

På den siste dagen er pilgrimsålet Domkirkeodden i Hamar (Ottestad kirke – Domkirkeodden). Denne dagen er det 5 menigheter + Moss menighet som deltar på vandring med poster underveis.

«Målet har vært det samme i 1000 år, men reisen dit er din egen å finne»



Samarbeid skole og kirke i Moss

Kirken ønsker å være en god samarbeidspartner for barnehage og skole ved å være en faglig ressurs for å realisere kompetansemålene i læreplanene. Skoler og barnehager kan benytte seg av kirken for å bidra til å styrke barn og unges kunnskaper om kristen arv og tradisjon, lokalsamfunn, kunst, arkitektur og det religiøse rom.

Slik lyder innledningen i den norske kirkes plan om skole- kirkesamarbeid, og i Moss har dette gjennom flere år utviklet seg til et fullskala-opplegg fra 1-7 trinn på syv skoler. Dette har fått stor beundring både fra bispedømmet sentralt og fra nasjonalt hold. I tillegg til dette kommer skolegudstjenester ved juletider – og jule- påskevandring for barnehager.

Det er god grunn til å berømme dette arbeidet, og å hegne om det. Det er skarp balansegang å forholde seg til læreplan og kompetansemål – og ikke bikke over mot forkynnende formidling. Her er en oversikt over årshjulet for undervisningsåret 2022-2023:

1.trinn – Bli-kjent-dag i kirken!

Innhold: Bli kjent med lokalkirken. Høre den spennende fortellingen om Josef og familien hans, fra Bibelens første bok. Snakke om at vi alle er unike og helt 1. klasses!

Kompetansemål i tråd med Fagfornyelsen etter 4. årstrinn: «Samtale om og presentere sentrale fortellinger og trosforestillinger i østlige og vestlige religiøse tradisjoner».

2.trinn – Påskevandring

Innhold: Dramatisering av påskehistorien.

Kompetansemål i tråd med Fagfornyelsen etter 4. årstrinn: «Sammenlign og presentere ulike årstider og høytider i kristendom og andre religions- og livssynstradisjoner som kulturarv».

3.trinn – Lokalkirken

Innhold: Bli kjent med kirken i lokalmiljøet. Kirkeårets farger, tekstiler, inventar, kunst og estetiske uttrykk.

Kompetansemål i tråd med Fagfornyelsen etter 4. årstrinn: «Samtale om og presentere estetiske uttrykk fra kristendom og andre religioner og livssyn».

4.trinn – Religiøs praksis

Innhold: Fortelle om religiøs praksis i kirken som dåp, nattverd og bønn. Se på kirkekunsten. Kompetansemål i tråd med Fagfornyelsen etter 4. årstrinn: «Beskrive og presentere noen sentrale rituelle praksiser og etiske normer i kristendommen. Bruke fagbegreper i arbeidet med religioner og livssyn».

5.trinn – lære litt om Bibelen

Opplegget for 5 trinn blir noe annerledes enn tidligere år, da Kateket Runar Godø ikke har autorisasjon til å benytte opplegget «Vandring gjennom Bibelen» som Else tidligere har benyttet. Runar har imidlertid hatt et annet og eget opplegg gjennom mange år som kateket i Fredrikstad, og opplegget er selvfølgelig heller ikke her forkynnende. Av ressursmessige årsaker må dette opplegget foregå i kirkene og ikke på skolen som tidligere. Håper dette praktisk lar seg gjøre for dere! Opplegget vil ta ca 45 min for hver klasse/gruppe.

Innhold: Fortelle om Bibelens oppbygging/innhold/forskjellige typer litteratur osv. Bibelens oppbygging og røde tråd.

Kompetansemål i tråd med Fagfornyelsen etter 4. årstrinn: «Gjøre rede for historien til kristendommen. Utforske og sammenligne tekster og materielle uttrykk som kilder til kunnskap om kulturarv knyttet til kristendommen».

6.trinn – Orgel og salmetradisjoner

Innhold: Bli kjent med orgelet og salmesangens utvikling gjennom tidene. Synger salmer og lytter til orgelmusikk.

Kompetansemål i tråd med Fagfornyelsen etter 4. årstrinn: «Samtale om og presentere estetiske uttrykk fra kristendom og andre religioner og livssyn».

7.trinn – Sentrale ritualer rundt sorg og død.

Innhold: Samtale om sorg og død som en naturlig del av livet, fortelle om ritualer rundt død.

Kompetansemål i tråd med Fagfornyelsen etter 4. årstrinn: «Beskrive og presentere noen sentrale rituelle praksiser og etiske normer i kristendommen».





Endelig konfirmantleir igjen

Året 2022 er året hvor vi endelig kunne dra på leir sammen igjen med våre konfirmanter og ungdomsledere, etter en lang nedstengt periode med pandemi.

Leirarbeidet i Moss menighet har i mange år vært en viktig bærebjelke i både konfirmantarbeidet og ungdomslederarbeidet. HEKTA har vært en flott samarbeidspartner og de har i mange år vist at de er dyktige på å lage leirer.

Moss menighet har hatt 2 leirer som hovedfokus gjennom konfirmanttiden. Sommerleir og Vinterleir.

Nytt av året er at Sommerleiren fikk ett nytt sted å være. Tidligere var dette i Kragerø, men fra 2022 og i fremtiden vil leiren være på Drottningborg i Grimstad. Dette er ett utrolig flott sted med høy kvalitet i alle ledd.

Her var det skjærgårdidyll, masse aktiviteter og et veldig godt opplegg for både liten og stor. Konfirmantleiren i Grimstad vil romme ca 350 ungdommer, ansatte fra hver menighet og fra HEKTA.

I år var det med 26 konfirmanter og 6 ungdomsledere fra Moss på sommerleiren. Leiren varer i 5 dager.

Mange har allerede meldt at de ønsker å være med som ledere i HEKTA etter konfirmasjonstiden – noe som vi syntes er helt topp!



Gudstjenesteliv

Moss menighet vil arbeide med et rikt gudstjenesteliv for mennesker i møte med det hellige.

Delmål:

- få flere til å delta i og oppleve gudstjenesten som et inkluderende og trosstyrkende fellesskap.
- øke synlighet og aktualitet for kirkeåret og høytider gjennom digitale og sosiale medier.
- styrke samarbeid med Kirkens Bymisjon om hverdagsmesser og bruk av hellige rom.
- fremelske kvalitet og formidling av ulike kunst- og kulturuttrykk i kirkerommet, og gi rom for det kulturelle mangfoldet.

Slik lyder teksten om mål og delmål innen virksomhetsområdet «Gudstjenesteliv». Moss kirke – slik dagens kirke ser ut - har gjennom sine 160 år vært en arena for møter mellom folk og det hellige, mellom tradisjon og samtid.

Kirkeåret bryter inn i kalenderåret med en helt særegen rytme. Denne rytmen lever i kirkens gudstjenesteliv, ved tekstlesninger, musikk, salmer og kirkeårets farger. Rytmen er som naturens årstider, den gjentas år etter år.

Bibeltekstene til kirkeåret er hentet både fra Det gamle og Det nye testamentet, og de er satt sammen i en treårig syklus. Året følger Jesu liv og gjerning ut fra sentrale tekster i de fire evangeliene, med Jesu død og oppstandelse i påsken som det sentrale midtpunkt. Det er en temamessig sammenheng mellom tekstene på den enkelte søndagen og en viss progresjon mellom søndagene. Gjennom et mangfold av tekster levendegjøres en trossyklus for den enkelte kristne og for menighetene.



Misjonsprosjektet i Mali skifter land

Misjonsarbeid i Guinea i minst tre år fremover

På styremøtet i MELM i Bamako den 16. og 17. november 2022 (bildet) ble det bestemt at MELM, NMS sin samarbeidsmisjon i Mali, åpner for et prosjekt med misjonsarbeid i nabolandet Guinea i tre år fremover.

Bakgrunnen for vedtaket er den vanskelige sikkerhetssituasjonen i Mali. Sikkerhetssituasjonen gjør at NMS ønsker å tenke nytt og prøve ut nye måter å jobbe på. MELM sitt styre understreket at målgruppen for arbeidet fremdeles skal være den samme: fulanitalende mennesker fra Mali. Prosjektet vil bli evaluert i løpet av det andre året, for å bestemme om det skal gjøres permanent eller ikke.

NMS-misjonær Frode Brügger Sætre blir den første MELM-misjonæren som etablerer seg i regionen Kankan i Guinea, om lag 200 kilometer fra grensen med Mali. Her etablerer han seg sammen med en kristen fulanifamilie fra Mali, som vil fungere som verter for MELM sitt misjonsarbeid i området. Sammen med den kristne familien ønsker Frode å opprette en «fredsplass» der de kan ta imot fulanier fra Mali for kortere eller lengre tid, for fellesskap, bønn, opplæring, hvile og utsending.

MISJONSAVTALE

NMS har misjonsavtaler med mange menigheter. Noen kaller dem også menighetsavtaler. Gjennom misjonsavtalen har menigheter mulighet til å støtte arbeidet i et av landene NMS arbeider i.

Moss menighet har en misjonsavtale om landsbyutvikling i Mali, men slik situasjonen er i Mali – forstår vi at fokuset flyttes til nabolandet Guinea for en periode på tre år fremover. Vi har en årlig avtale med støtte til prosjektet, og noen av ofringene gjennom kirkeåret går til dette. Selve misjonsavtalen hører organisatorisk hjemme i virksomhetsområdet diakoni, men rapporteres her under gudstjenesteliv – da det oftest kommer til uttrykk gjennom gudstjenestene.



Jeløy kapell produserer strøm: – Et smykke

Gudstjenesteliv, ritualer og seremonier går hånd i hånd – og en av de viktigste berøringspunktene i folkekirken er ved gravferder. 129 gravferder ble gjennomført for soknets befolkning med rundt 10.000 deltakere. Det er 3000 flere deltakere enn til sammen på 134 gudstjenester gjennom året.

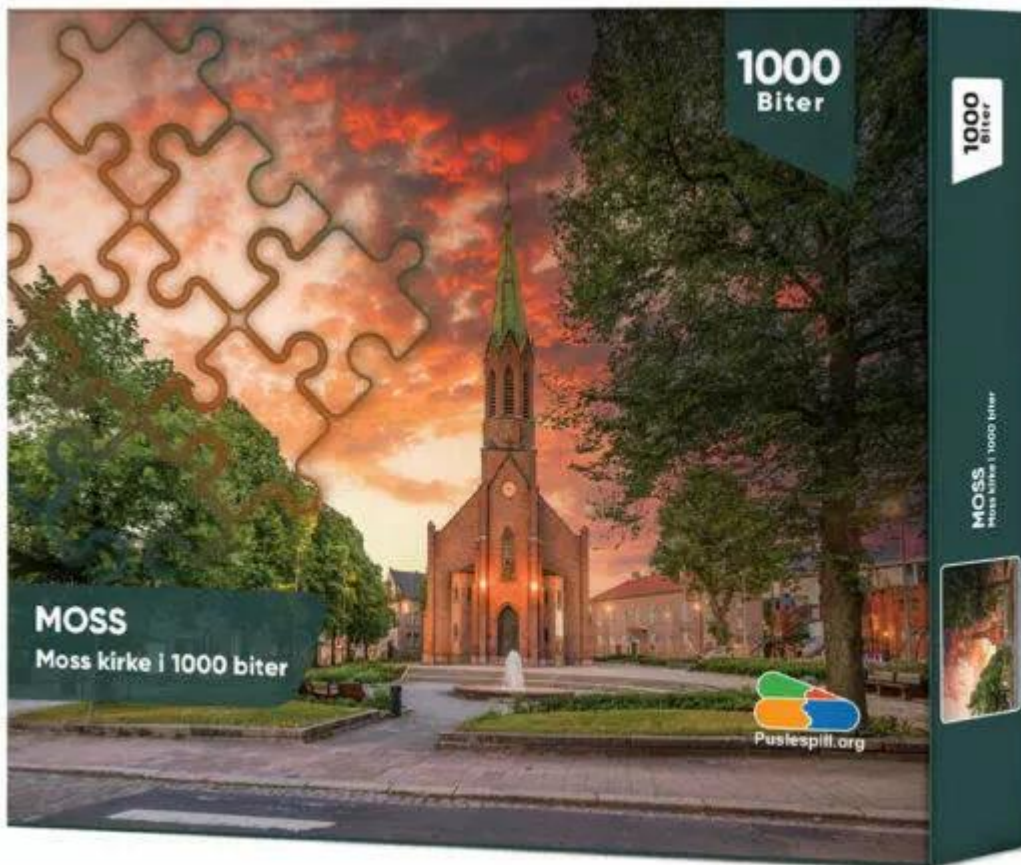
At alle våre kirkelige bygg i Moss kommune er under rehabilitering er enestående, og arbeidet som fortsatt pågår i kirka er omfattende – selv om alt ikke synes like godt lenger. Jeløy kapell derimot har blitt «et smykke» og en viktig brikke for å gjøre kirken mer klimavennlig.

«Ved første øyekast ser det ut som skifer, det nye taket på Jeløy kapell. Men ser man nærmere etter, ser man at hele taket er et integrert solcellepanel. Kapellet er det første offentlige bygget i Moss med et slikt tak.

Inntil nylig var det gjort lite med kapellet som ble bygget på 1960-tallet, og behovet for vedlikehold var stort. Takket være koronastøtte fra staten, som ble fordelt av Moss kommunestyre, kunne rehabiliteringen gjennomføres. Kostnadsrammen på hele oppussingen er på 9,5 millioner, og den pågår fortsatt. Men nå er taket ferdig, og produserer miljøvennlig strøm

– Det handler både om å gjøre bygget til et bedre seremonilokale, å få en oppvarmingsløsning og en bærekraftig drift av bygget. Nå høster vi erfaringer, som vi kan bruke i andre rehabiliteringer. Vi skal skifte yttertak på Jeløy kirke, og ser også på muligheten på Rygge kirkested. Med solceller på kapellet og jordvarme, kunne man fått energi til å varme opp middelalderkirken, sier Bårdsen.»

- Eva Fretheim, Moss avis



Den digitale kirken – et puslespill å bli klok på?

Om vi har blitt klokere i det digitale samfunnet og på sosiale medier er et godt spørsmål. Vi har med oss rester av erfaring og praksis via den tunge satsningen fra pandemiårene, men vi har også merket en viss form for digital tretthet og et behov for en snuoperasjon til de fysiske møteplassene.

Vi dokumenterer den digitale virksomheten gjennom en rapport til kirken sentralt, og la oss ta noen nøkkeltall fra rapporten:

X Uavhengig av kanal; Hvor mange videoer av preken, andakt eller bønn (utdrag fra gudstjeneste) har dere publisert i 2022?

Hva	Publiseringer	Rekkevidde
Antall visninger videoer av andakt/bønn/salme	9 stk	19.064

X Uavhengig av kanal; Hvor mange øvrige innlegg, bilder, videoer totalt (utenom digitale gudstjenester, andakter etc.) har dere publisert i 2022?

Hva	Publiseringer	Rekkevidde
Antall øvrige innlegg	425 stk	482.407

Vi har gjennom våre nettsider som vi har talldokumentasjon på, et besøk på rundt 200.000 i 2022, og vi har gjennom våre facebooksider drøyt 5000 følgere ved utgangen av 2022.



Økonomisk situasjon anno 2022

Vi kom godt i land med økonomien i 2022, og fikk et overskudd på kr. 71.641. 2022 hadde selvfølgelig også sine utfordringer, og vi hadde usikkerhetsfaktorer med overgangen fra et lukket samfunn til at alt gjenåpnet på kort tid.

Som en tung kulturaktør med store planer og stor risiko for inntjening og publikumstilstrømning, så var denne åpningsperioden tilbake til normalen svært usikker. Ville folk vende tilbake, eller var helseerisiko og nye vaner med å være mer hjemme blitt en trussel mot sosiale møteplasser.

Dette ble fort analysert internasjonalt, og trendene var det samme over alt i verden – nye vaner og helsefrykt hadde lammet kulturlivet, og rådslagning på kryss og tvers ble utvekslet kulturmiljøer imellom.

Dette krevde større satsing på markedsføring og med forventet mindre billettinntekter slik situasjonen ble opplevd. Til tross for dette kom vi oss gjennom kulturåret på en brukbar måte, selv med økte kostnader. En god del av skylden skal også enkeltmenneskers engasjement og politikere som fikk kommunal støtte tilbake i budsjettet. Dette var særdeles viktig, noe som får langvirkende virkning også i årene fremover. Kulturbudsjettet utgjør en stor andel av det totale budsjettet.

Noen nye ordninger med støtte fra fellestrådet til konfirmantarbeidet og til regnskapsføring har vært viktige plussfaktorer. Og nær 200.000 fra Furus legat ble overført menigheten i 2022, midler som nå er ute i fondsmarkedet og som derfor kan være ustabile i forhold til inntjening, men også tar med seg markedskreftene og skaper gode midler når tidene er gode.

Alt i alt vil 2022 likevel være å regne som et år vi har kommet godt ut av, kommunal kulturstøtte ble sikret – sikret for en treårig periode videre, og Norsk kulturråd har lagt seg på nær en halv million som vi fikk i 2022, og årlig også videre i 2023-2024 så langt.



En ny biskop gjør sitt inntog i Borg 2022

Biskop Atle Sommerfeldt avsluttet sin gjerning med blant annet ordene om at «Kirken skal ikke være en hemmelig tjeneste»

– Kirken har bred kontaktflate. Jeg har alltid søkt å finne ut av mulighetene som finnes i lokalsamfunnene rundt omkring når jeg har vært på besøk. Kirken kan ikke være en hemmelig tjeneste, men må være tilgjengelig, mener han.

– Det handler i bunn og grunn om at der folk er, der må kirken være. Kirken har i stor grad vært en «kom til oss»- kirke, men vi er jo sendt til verden, og må også søke å være der folk er,» var biskop Atles avsluttende og oppsummerende ord.

Den røde tråden tvinner videre, biskop Kari i Borg kommer med samme holdning, og hennes slagord for å gjøre kirken aktuell og relevant i sin samtid er å være «åpen, ærlig og modig».

– Kirken skal være åpen, det er rom for alle her, hilste hun med da hun ble biskop. – Jeg brenner for en kirke som er en god, varm og sterk kraft i samfunnet, som alltid er drevet av Guds kjærlighet, sa den nytilsatte biskopen i Borg, Kari Mangrud Alvsvåg.

– Kari Alvsvåg blir en biskop for vår tid, sier kirkerådsleder Kristin Gunleiksrud Raaum. – Hun reflekterer om kirken og teologiens språk i møte med en kultur der vi jager etter å iscenesette våre liv. Der vi higer etter det som er perfekt utenpå. Kari Alvsvåg vet og hun viser at nettopp i en tid der mer og mer handler om å dyrke nettopp iscenesettelsen, trengs kirkens nærvær og fortelling om en Gud som ikke gjør forskjell på folk, og om nåden.

Årsmelding fra soknepresten for 2022

Som overordnet lovverk for alt som rapporteres nedenfor gjelder prestens tjenesteordning som bl.a sier følgende: § 2. Presten skal forvalte Ord og sakrament slik at kristen tro og kristent liv fremmes i menighetene ved å

- a) *holde forordnede gudstjenester og forrette kirkelige handlinger,
- b) utføre dåps- og konfirmasjonsopplæring,
- c) utøve sjelesorg og veiledning, gå med dødsbud, reise i soknebud og også ellers besøke syke og
- d) utføre forkynnerarbeid og i samråd med menighetsrådet annet menighets byggende arbeid.

Presten skal også utføre andre gjøremål som er eller måtte bli pålagt ved lov eller bestemmelse av Kirkemøtet. Presten skal forberede ovennevnte gjøremål og sette av nødvendig tid til studium og personlig fornyelse.

Overordnet strategi og virksomhets arbeid.

Kirkerådets strategier påvirker og legger rammer for virksomheten i soknet. Det kommer til uttrykk gjennom menighets strategi og virksomhetsplan som drøftes og korrigeres hvert 4. år. Pr dato er vi i siste år av nåværende strategiplans virkeperiode.

Fra strategi planen nevnes menighetens 4 virksomhets områder. Det gjøres oppmerksom på at i det følgende er det særlig sokneprestens og presteskapets berøring med virksomhetsområdene som er i fokus.

Av kirkerådets satsingsområder nevnes:

- Gudstjenesteordning og gudstjenesteliv
- Melding om dåp og satsning
- Melding om kirken og kunsten
- Diakoni

Ut fra dette har Moss menighet uttrykt sin virksomhet i strategi og virksomhetsplanen med 4 arbeidsområder. Soknepresten har et lederansvar for hele kirkens virksomhet lokalt. Også for virksomhet som faller inn under menighetsrådets arbeidsområde. Dette kommer til uttrykk gjennom de vedtak som fattes i menighetsrådet, men også at alle annen virksomhet er i tråd med kirkens bekjennelse og lære.

For prestetjenesten er det særlig gudstjenester, kirkelige handlinger, konfirmasjonsundervisning og sykehjemsandaktene som har fokus i det daglige.

§ 16. Fra dette er utledet følgende mål:

- Den norske kirke skal være en landsdekkende, lokalt forankret kirke.
- Den norske kirke skal ha en oppslutning som bekrefter dens karakter som folkekirke.
- Den norske kirke skal formidle evangelisk-luthersk tro og tradisjon og tilby trosopplæring til alle døpte barn.
- Den norske kirke skal være organisert i samsvar med demokratiske prinsipper og verdier.

Gudstjenester

Kirkerådet starter sin omtale av gudstjenesten med følgende overskrift: **Gudstjenesten kommer vi sammen for å søke Gud. Å feire gudstjeneste beskrives i Salmenes bok som å tre**

fram for Guds ansikt. I Salme 42,3 heter det: «Min sjel tørster etter Gud, etter den levende Gud. Når skal jeg få komme frem for Guds ansikt?»

Gudstjenester feires hver søndag, og ofte også andre dager. En gudstjeneste er alltid åpen for alle. Alle kan møte Gud når som helst og hvor som helst. Men det ligger styrke i å møte Gud sammen med andre. Vi trenger hverandre for å forstå og bli inspirert. I glede og sorg samles vi til gudstjeneste. I gudstjenesten får du synge, lytte og be sammen med andre.

Noen føler seg ubekvemme med ritualene som preger gudstjenesten. Når skal man reise seg, - når skal man sitte? Den som leder gudstjenesten skal hjelpe menigheten til å hvile i ritualene.

Gudstjenestens form kan variere fra sted til sted. Noen former passer for dem som liker det tradisjonelle, andre passer for dem som like nye uttrykksformer. Spør i din menighet om hvordan det er der du bor. Hovedinnholdet er likevel det samme i alle gudstjenester fordi vi har en felles liturgisamling.

Vanligvis inviteres det til nattverd i gudstjenesten. Nattverd har vært feiret i den kristne menighet gjennom to tusen år. Det er en hellig handling der perspektivene strekkes fra øyeblikkets nå, til det evige liv. Måltidet er reisekost på livsvandringen.

Gudstjenesteordning og faste agendaer

Etter de siste strukturelle endringer som ble vedtatt i 2019 med en innstramming av gudstjenesteliturgien, er menigheten nå i ferd med å innføre faste gudstjeneste-liturgier til bruke i gudstjenestene. Det forutsetter en «salmetakle» som ikke finnes bortsett fra i papirutgaver. Det er noen som har gitt uttrykk for at det er utfordrende med flere papirtrykk å forholde seg til, og vi ser frem til en løsning mht «salmetakler». Sannsynligvis blir det en digital løsning med protektering av salmenummer på veggene.

Gudstjenesteutvalg

Soknepresten sitter i gudstjenesteutvalget sammen med kapellanen som leder utvalget. Gudstjeneste utvalget har et særlig ansvar å evaluere gudstjenester, arbeide med gudstjenesteturnusen på vegne av menighetsrådet og i samarbeid med prestene legge til rette for at medliturger deltar under gudstjenestene.

Konfirmantenes ministranttjenesten er initiert fra undervisningssiden og konfirmasjonsundervisningen men er samtidig en del av gudstjenesteutvalgets ansvar.

Kirkevert og dåpsvert oppgavene er dels initiert og underlagt diakonien men som ministranttjenesten også en del av gudstjenesteutvalgets ansvarsområde. Året 2022 ble preget av at gudstjenestene kom på plass med sin regelmessighet etter pandemien og såvel kirkevert,- som dåpsvert-tjenesten trenger å reorganiseres

Sykehjemsandakter

Soknepresten har ansvar for tilrettelegging av sykehjemsandakter og åpne for sjelesorg ved institusjonene. Det er andakt/gudstjeneste på sykehjemmene annenhver uke, på ett av stedene dog kun en gang pr mnd. etter eget ønske. Institusjonene som er med i ordningen er Solitun Hjem

Eldre, Melløs Sykehjem, Melløs Bo og Servisesenter, Skoggata Helsehus og Peer Gynt Helsehus. Soknets prester og diakon er i turnus med noen av pastorene i *frikirken* i Moss.

Økumenisk arbeid

Det er et godt økumenisk arbeid i Moss.

Økumenikken blir særlig ivaretatt via prestene og pastorenes (Den Norske Kirke, Den Luthersk Evangeliske Frikirke, Metodistkirken, Frelsesarmeen, Den Katolske Kirke og Adventkirken) møter som er 2 – 3 ganger i halvåret. Ut fra dette er det noen faste arrangementer i kalender årets førte halvdel som gjør det felleskirkelige arbeidet synlig i byen. Det er felles gudstjeneste 1. nyttårsdag, felleskirkelig markering av 8. mars gudstjeneste i Metodistkirken på kvinnedagen og korsvandring på langfredag.

Et nært kjennskap til hverandres virksomhet på ledelsesplanet er viktig for det økumeniske arbeidet. Det skal dog bemerkes at det kan integreres sterkere i menighetsrådets og menighetens virke gjennom året.

Fra Kirkerådets økumeniske arbeid er hentet følgende:

SAMMEN OM DET VIKTIGSTE 12.8.2014

Økumenisk arbeid er dialog og samarbeid mellom kirker over hele verden. Det er begrunnet i et ønske om at kristne kan stå sammen om det viktigste, evangeliet om Jesus Kristus.

Ettersom den kristne kirke vokste i verden og spredte seg til nye land og kulturer, kom den til å få lokale særpreg. Det oppstod forskjellige tolkninger av hvordan Bibelen skulle tolkes, hvordan kirken skulle organiseres og hvilke oppgaver som skulle prioriteres.

Selv om konflikt og splittelse har vært med å prege kirkens historie, har også samtaler, samarbeid og forsøk på å komme til enighet vært en del av historien. Økumenikk er altså ikke noe nytt, det ble avholdt store økumeniske konsiler for å komme til enighet om overordnede spørsmål både i oldkirken og middelalderen.

I dagens økumenikk snakker vi ofte om «den moderne økumeniske bevegelse». Den har sine røtter i den kristne studentbevegelsen, kirkelige lekbevegelser og i misjonsbevegelsen helt tilbake til det nittende århundre, og består i dag av flere globale og regionale organisasjoner. Helt fra begynnelsen er de alle drevet av en visjon om at kirker kan stå sammen om budskapet om Jesus Kristus, slik Jesus selv sa: «Må de alle være ett, slik du, Far, er i meg og jeg i deg. Slik skal også de være i oss, for at verden skal tro at du har sendt meg.» (Joh. 17, 21)

Vedrørende integreringsarbeid og økumenikk er følgende hentet fra kirkerådets satsing (Kirkemøte 2006):

Ca. 40% av ikke-vestlige innvandrerne som kommer til Norge i dag kommer fra en kristen kulturbakgrunn. Mange av disse innvandrerne etablerer egne menigheter i Norge. Menighetene



kalles ofte migrantmenigheter og avgrensner seg ut fra etnisitet, språk, kulturell tilhørighet og konfesjon. Rundt 250 menigheter/felleskap med gudstjenestefeiringer på 40 ulike språk er blitt etablert, hovedsakelig de siste to tiårene i Norge. Dette har gitt et bredt mangfold av gudstjenestetilbud og menighetsfelleskap, særlig i de større byene. På nettsiden migrantmenigheter.no finnes en oversikt over migrantmenigheter i Norge.

I 2009 behandlet Kirkemøtet i Den norske kirke saken Kristne innvandrere og menighetene i Norge. Der ber Kirkemøtet om at «*det på alle plan i Den norske kirke må arbeides for å få til gode økumeniske relasjoner mellom Den norske kirke, kristne innvandrere og innvandrermenighetene.*»

Dåp

Velkommen til dåp (kursiv sakset fra kirkerådets nettside)

Dåpen er en feiring av livet. I dåpen bæres vi fram for Gud, enten vi er små eller store. Livet i Guds hånd er også et liv i troens fellesskap. For mange handler dåpen om tradisjoner, om å ha et punkt i livet som nettopp dreier om dette: Livet - gitt oss av Gud. Jesus døpte ikke, men utfordret mennesker han møtte til å være sammen med ham og følge ham. Etterfølgerne til Jesus fikk i oppdrag å gi dåpen videre til mennesker over hele verden og å undervise om Guds gode vilje med menneskenes liv.

*I bibelteksten som blir lest i dåpsliturgien, sier Jesus: "Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler: **Døp dem til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn** og lær dem å holde alt det jeg*



Ullustrasjonsfoto kirken.no



Ullustrasjonsfoto kirken.no

*har
bef
alt
der*

e. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende." (Matteusevangeliet kapittel 28, vers 18-20).

Det er lagt til rette for at det er dåp ved de aller fleste gudstjenestene. For en del år tilbake var søkningen til dåp langt høyere enn i dag. Da var vanlig praksis å ha dåp og nattverd ved annenhvergudstjeneste. Når antallet dåp nå er synkende ikke bare i Moss men på landsplan er det kommet sterke signaler på at det bør åpnes for dåp ved alle

vanlige gudstjenester. I praksis betyr det at 1. mai, 17. mai og konfirmasjonsgudstjenestene er uten dåp.

Gravferd

Prestetjenesten har et særlig ansvar for gjennomføring og sjelesorg ved gravferder for soknets innbyggere. Praksis viser at flere enn de som er medlem av DNK benytter seg av kirkens prester i dette arbeidet. Fra Moss kirkes nettsider sakser vi følgende:

Mange følelser melder seg i møte med død og gravferd. Sorg, savn og vemod og mange andre reaksjoner. De som står nærmest må forholde seg til en rekke praktiske, juridiske og økonomiske spørsmål ved et dødsfall. I løpet av ganske kort tid må det blant annet tas valg for seremoni, gravferdsform og hvor gravlegging skal finne sted.

Det er vanligvis begravelsesbyrået som tar seg av det praktiske vedrørende seremonier. Kirkevergen er ansvarlig for å tilrettelegge seremonilokalet, skaffe prest og organist. Moss kommune har to gravplasser - Moss kirkegård og Jeløy kirkegård. Se for øvrig tall og statistikker annet sted i årsmeldingen



Vigslar

Fra menighetens hjemmeside er følgende tekst hentet: *Bryllup er en viktig begivenhet. Veteranbilene er ofte blankpusset og fotograferingen skjer på de mest spektakulære steder. Midt i all festivitas står to som har felles visjoner og mål for livet, men de står ikke alene. Ekteskapsinngåelse eller vigsel er en offentlig handling og kan skje borgerlig eller kirkelig. I vitners nærvær gir en kvinne og en mann hverandre løfte om at de vil leve sammen resten av livet. En godkjent vigselsperson skal erklære at ekteskapet gyldig. Par som er borgelig viet kan i tillegg ha en kirkelig*



Illustrasjonsfoto kirke.no

forbønnshandling for ekteskapet. De siste årene er det blitt mer vanlig med borgerlig vigsel, men fortsatt gifter halvparten av alle par seg i kirken. Mer informasjon og praktiske råd til dem som planlegger bryllup i kirken, finnes i lenkene under.

Det er soknepresten som er vigselsmyndighet i Moss sokn. Alle prester i DNK har vigselsrett og utfører denne evt på vegne av soknepresten i soknet der vigselen utføres. Slik også for kapellanen i Moss.

Kommunalt kriseteam

Soknepresten sitter i det kommunale kriseteamet. Soknepresten sitter der som et av teamets samarbeidspartnere (kirken og politiet). Soknepresten deltar på møter og kursvirksomhet i kriseteamet. Kjennskap og relasjoner er viktig å bygge før krisen er der. Teamets leder, kommunelege Kristian Krogshus, har gitt uttrykk for at mye kan kjønnnes å flyte og gå på

intuisjon når en krise eller katastrofe først rammer, men øvelse og kjennskap mellom ulike aktører vil være med å skape orden og mulighet til å håndtere store hendelser. Derfor drives det øvelser og derfor brukes det tid på å øke kompetansen.

Kirkelig krisearbeid

Kirkens virksomhet har stått sentralt under flere kriser. Under større nasjonale kriser som under lokale hendelser har lystenning og tilstedeværelse i kirkerommet vært viktig for byens befolkning. Det har vært avgjørende at kirkens medarbeidere også har vært tilstede midt i dette

Dialogarbeid – et diakonalt grep

Moss menighet er medlem i Borg Dialogforum. Dialog som innebærer samtale med andre trossamfunn er viktig for vår identitet og for å unngå radikaliserings. Det er særlig aktuelt i forhold til de store Islamske innvandringsgrupper som har kommet til Norge.

I år 2022 hadde vi et pilotprosjekt. Med en klasse fra ungdomsskole trinnet på Steinerskolen, som gjennomførte en dialog dag med besøk i Moske og Kirken/Arene. Se egen omtale i årsrapporten.



Fra Arendals uka 2018

Fra kirkerådets strategiplan er følgende hentet:

Den norske kirke vil være et integrerende felleskap og arbeider aktivt for et inkluderende samfunn. Vi vet at det må jobbes politisk og holdningsskapende - både innenfor kirken og i samfunnet for øvrig - for at Norge skal bli det rause, fargerike og inkluderende samfunnet som vi ønsker oss.

Kirkemøtet 2006 understrekte at Den norske kirke har et kall til å møte innvandrere og bidra til økt integrering i det norske samfunnet. Dette har Den norske kirke fult opp gjennom både å jobbe politisk for bedre integrering i Norge, men også for å selv bli et mer inkluderende fellesskap. Kirken er et verdensvidt fellesskap som bygger på grunnleggende likeverd mellom alle mennesker, uansett kultur og etnisitet. I Norge lever mennesker fra forskjellige land og kulturer side om side. En viktig utfordring til menigheter i Den norske kirke er derfor: Hvordan kan vi være en åpen folkekirke og bidra til økt inkludering også av innvandrere?

Rom for Håp

Krigen i Ukraina ble utgangspunktet for åpen kirke hver fredag med rom for håp og fredagsbønn. Dette har blitt et nytt åpent tilbud i regi av Moss kirke/menighet som ukentlig samler 40-50 mennesker (gjennomsnittlig) til fellesskap og håp i rammen av Kristi Kjærlighet og åpne armer. Det «nye» alterpartiet i Moss kirke er et strålende uttrykk for den åpne favnen.

Religionsmøtet

UNDERVISNING

BIBELUNDERVISNING

Høsten 2022 fortsatte en serie bibeltimer knyttet til evangeliene. I 2021 hadde det vært Lukas-evangeliet som var i sentrum, mens det høsten 2022 under 4-5 samlinger ble satt fokus på Matteusevangeliet. Det var 15 – 20 personer som møtte opp på kveldene som ble ledet av sokneprest Anders leknes. En gruppe fra diakoniutvalget sto for praktisk tilrettelegging med bevertning. Etter responsen på kveldene ble det besluttet å fortsette også ut over vårsemesteret 2023.

KONFIRMANTUNDERVISNING

Moss menighet har et variert tilbud til konfirmantene. Undervisning knyttes til interessegrupper som idrett, friluftsliv, matlaging/diakoni, film og spesielt tilrettelagt undervisning. Konfirmantene deltar også på HEKTA som er en leirbasert undervisning der fellesskap med konfirmanter i flere andre menigheter preger fellesskapsopplevelsen. Som de fleste er kjent med er ministrantoppgaver ved gudstjenestene en viktig side ved konfirmantarbeidet.

Kirkeakademiet.

Kirkeakademiet er en selvstendig organisasjon ved siden av menighet i Moss, men har like fullt en sterk tilknytning til menigheten. De fleste av arrangementene/foredragene holdes på Arena men Moss kirke har også blitt benyttet. Soknepresten har vært knyttet til kirkeakademiets virksomhet ved å sitte i akademiets valgkomite for styret. Arbeidet har ikke vært spesielt tidkrevende selv om det er utfordrende å finne gode og egnede kandidater for kirkeakademiets styre. Allikevel er arbeidet spennende og utfordrende mht styrets sammensetting og muligheter til å utvikle kirkeakademiets arbeid.

Menighet og Misjon.

Moss menighet har en årrekke hatt Misjonsavtale med Det Norske Misjonsselska (NMS) med støtte til deres misjon i Mali. Dessverre har den politiske situasjonen i Mali blitt så krevende at NMS har trukket seg ut av Mali og flyttet sitt arbeide til Guinea. Dette omtales videre annet sted i menighetens årsrapport, men nevnes her fordi Misjon er en sentral del av kirkens og menighetens identitet. Dette er også spesielt knyttet til gudstjenestene i med ofringene i Moss kirke.

Ny misjonskontakt

Vi takker Reidun Engene som har vært menighetens misjonskontakt en årrekke. Samtidig ønsker vi ny Misjonskontakt Mette Thams Aasgaars velkommen!

KIRKEMUSIKK OG KULTUR

Det er kantor/organist som på en særlig måte har ansvaret for denne delen av virksomheten. Når det gjelder sokneprestens ansvar og oppgaver i denne sammenheng er disse knyttet til sokneprestens sete i menighetsrådet. Der legges rammer og planer.

Musikkandakter.

Musikkandaktene er ikke initiert som konkrete satsningsområder av menighetsrådet men via instruksjer og menighetsrådets langtidsplaner for fireårsperioden har det vært naturlig for ansatte å utvikle konseptet. Det er særlig organisten som har gjort dette.

En fredag i måneden holdes det lunsjkonserter i Moss kirke. Ved disse konsertene er det en kort liturgisk andakt med tekstlesning, bønn og velsignelsen. Soknepresten, kapellan, kateket og diakon deltar som liturger ved disse konsertene som i statistikken kalles «musikkandakt».

Arbeidet er en plattform der Moss kirke og Moss menighet blir synlig i bybildet på en unik måte. Selv om det rent gudstjenestelige ikke har stor plass i dette arbeidet er det like fullt en plattform som gir kirkelig og evangelisk arbeid integritet og plass i bybildet.

Det var også korpskorkonsserter med andakt i kirken i 2022 (nyttårsdag, november og ved jul) . Gjennom årene har dette også vunnet en fast plass i kirkens arbeid. Publikummet ved disse konsertene er først og fremst knyttet til amatørmusikkens tilhørere. Mange av tilhørerne så vel som musikerne har gitt uttrykk for at de setter pris på konseptet. Det er sokneprest Anders Leknes som særlig har ivaretatt denne muligheten gjennom privat engasjement på fritid som også har funnet sin vei inn i kirkelig kontekst.

Anders Leknes – sokneprest

Årsmelding fra diakonen for 2022

Å være ny i en diakonstilling tar tid, da det meste av arbeidet handler om å bli godt kjent med mennesker både i menigheten, men også i kommunen, og å jobbe for å bygge tillit. I lys av dette har det vært takknemlig å få begynne i en stilling hvor det har vært ulike diakoner gjennom mange år, og få gå inn i mange samarbeidsrelasjoner og arbeidsoppgaver som lå klare. Av slikt arbeid som er videreført er deltakelse i tverrfaglig team på Peer Gynt helsehus, deltakelse i kommunens SLT-team, samarbeid med Kirkens bymisjon om onsdagssuppen, lede sorggrupper for ungdom og arbeidet med åpen kirke på fredager i Moss kirke.

Gjennom året har diakonen initiert møter med ulike instanser i kommunen som kommuneoverlegene, kommunens frivillighetskoordinator, kommunens familieteam, kommunens SLT-koordinator, leder for frivillighetssentralen, rask psykisk helsehjelp m.fl. Hensikten har vært å knytte kontakter, få et inntrykk av hvilke diakonale behov som foreligger i Moss og for å undersøke hvordan vi som kirke kan bidra inn mot behovene som avdekkes. Kirkens diakoni er alltid i bevegelse da det til enhver tid handler om å se, bedømme og handle etter de behovene som til enhver tid foreligger. Året som ligger bak oss har i stor grad vært preget av krigen som har herjet i Ukraina, og det har vært naturlig å fokusere på hvilke behov vi som kirke har kunnet bidra med å dekke rett og slett mot flyktingene som har kommet hit til Moss. Vår umiddelbare respons var å starte «rom for håp» hvor vi hver fredag fra og med krigens utbrudd har hatt fredsappell og musikalsk innslag som et ledd i åpen kirke, som allerede var en puls hver fredag. Her fikk innbyggerne i kommunen et rom å samles i for å rette fokus på det som skjedde og for å fylles av håp om fred. Etter hvert ble også dette et sted hvor vi fikk ta imot flere av de ukrainske flyktingene og også et sted for dem å bidra med appeller og musikalske innslag. Vi har også vært i dialog med kommunen og andre frivillige aktører som har arbeidet med flykting- arbeidet og stilt oss til rådighet for å være med å bidra om det skulle være behov vi kunne dekke og bidra inn mot.

Åpen kirke har som nevnt vært en fast puls gjennom året, og dette arbeidet har jevnt og trutt utvidet seg med nye frivillige som har meldt seg for å ta ansvar for å holde kirken åpen fredag etter fredag. Her har vi sett at mange i Moss har kommet regelmessig, og det har blitt et viktig fellesskap for mange.

På Arena har samarbeidet med Kirkens bymisjon om onsdagsuppe og morgenyoga fredag morgen vært viktig. Her har det også blitt en stor og regelmessig gjeng som er åpne for å inkludere nye som kommer til, og det er nok mange som har funnet fellesskapene her som svært betydningsfulle, både sosialt, fysisk gjennom yogaen, og for gaven med deilig bevertning på onsdagene og god morgenkaffe etter yogaen på fredagene.

Moss menighets diakoniutvalg består av Asle Ørnhaug, Stine Elisabeth Jacobsen, Tine Weider, Gunvor Halleland og diakon Karen Elisabeth Dahl. Utvalget har gjennom året hatt et særlig ansvar ved diakoniens søndag og for bevertning under høstens temakvelder om Matteusevangeliet. Utvalget drøfter ulike diakonale utfordringer og tenker helhetlig rundt menighetens diakonale arbeid.

2023 har vært frivillighetens år, og i Moss kirke ble det en liten markering av dette ved å invitere alle frivillige som gjester til Bachs juleoratorium med Moss kammerkor og Barokkanerne i desember. Borg bispedømme inviterte også alle frivillige, med spesielt fokus på diakonalt arbeid, til inspirasjonsdag i Ski nye kirke i midten av oktober. En liten gjeng fra Moss dro sammen dit. Frivilligheten er en forutsetning for det meste av arbeidet som menigheten driver, og vi har gleden av å ha utrolig mange flotte og engasjerte frivillige i alt arbeidet vårt både på kultursiden, med barn og unge, i gudstjenestelivet og i det diakonale arbeidet.

Gjennom året har diakonen opplevd stor etterspørsel og pågang for samtaler. Mange samtaler omhandler sorg, men det er også flere andre livsutfordringer som ligger til grunn for at mennesker tar kontakt for å få samtaler. I kirken tilstreber vi å kunne tilby samtaler relativt raskt etter at det etterspørres.

Sorg og omsorg i Mossregionen tilbyr ulike sorggrupper: for voksne, barn og for ungdommer. Diakonen i Moss har hovedansvaret for sorggruppene for ungdom og i 2023 har vi startet to slike grupper. Den første gruppen startet opp like etter påske og ble avsluttet i august. Den andre gruppen startet opp i begynnelsen av november og fortsetter utover nyåret 2024. Disse gruppene retter seg mot ungdommer mellom 13 og 19 år som har mistet noen de stod nær i dødsfall, det kan være nær familie eller andre nære relasjoner.

Kirkens diakoni skal gjennomsyre alt arbeidet vi gjør. Det betyr at i alt skal vi jobbe for å møte mennesker med kjærlighet, skape inkluderende fellesskap, vi skal jobbe for å forvalte skaperverket på en bærekraftig måte, og når urettferdighet avdekkes er vi kalt til å kjempe for rettferdighet. Diakonien er i stadig bevegelse og veien blir til når vi møter mennesker der de er.

Karen Elisabeth Lund Dahl – diakon

Årsmelding fra kateketen for 2022

Tidligere var undervisningsstillingene i Moss organisert slik at menighetspedagog Morten Ødegaard har hatt ansvar for konfirmanter, ungdomsarbeid og lys våken, og den tidligere kateketen har hatt ansvar for all trosopplæring, familiearbeid og barnehage og skole/kirke samarbeid.

Ved tilsetting av ny kateket ble det sagt at vi måtte se på denne fordelingen på nytt blant annet på bakgrunn av personlige forutsetninger hos den nye kateketen, og med bakgrunn i det som den gangen blant annet ble sagt på intervjuene.

Dette har delvis blitt gjort, men det gjenstår en del avklaringer både i forhold til hvilke oppgaver kateketen skal ha i Moss menighet og muligens også noen avklaringer angående arbeid i andre menigheter, samarbeidsprosjekter og lignende.

Sommeren 2022 sluttet menighetspedagog Else Buttedal Haugen i sin stilling i Jeløy menighet og denne stillingen sto ledig i hele siste halvår i 2022.

Kateket og menighetspedagog i Moss har derfor gjort en del arbeid for Jeløy menighet i denne perioden. Dette har for kateketens del bestått i all planlegging, koordinering, og gjennomføring av skole – kirke samarbeidet for alle barneskolene både i Moss og på Jeløya. Dette utgjør arbeid i samarbeid med 6 skoler i Moss og 3 på Jeløya, og i vårt opplegg har vi minst ett møtepunkt pr år med alle de 7 trinnene på hver av disse skolene. I tillegg koordinerte kateketen også skole – kirke og barnehage – kirke samarbeidet i forbindelse med julen 2022.

Skole/kirke samarbeidet er IKKE en del av kirkens trosopplæring, men et samarbeid som i stor grad skjer på skolens premisser. Vi får mye positiv tilbakemelding både fra skolens ledere, fra lærere og elever, og det har derfor vært veldig viktig å «holde liv i» dette arbeidet også på Jeløya selv i en periode uten at de selv har hatt ressurser til å ivareta dette.

På samme måte har kateketen ansvaret for planlegging og gjennomføring av samarbeidet med de barnehagene som ønsker det. Vi sender ut tilbud til alle barnehager og parker i menighetene og det varierer noe fra prosjekt til prosjekt hvor mange som melder at de ønsker å delta. Det som fortsatt har størst oppslutning er julevandringene. Her blir barna kledd opp som engler, gjetere, Maria og Josef mm og vi «spiller ut juleevangeliet» sammen med barna. På samme måte har vi et tilbud til barnehagene i forbindelse med påske og pinse, men her er det ikke like stor oppslutning som til jul. I 2022 samarbeidet menighetspedagog og kateket i Moss om dette arbeidet i Jeløy menighet i tillegg til det som foregikk i vår egen menighet. I tillegg var menighetspedagog og kateket med ved noen julevandring i Rygge/Ekholt menigheter.

Når det gjelder trosopplæringen så var året 2022 fortsatt noe preget av koronapandemien i form av at det var noe vanskelig å få oppslutningen tilbake. Det vi gjorde i 2022 var blant annet å ha en felles «karnevalssamling» med barnehagene sammen med klovnen «Ekko» før pinse, vi hadde «Tårnagentsamling» for 9 åringer felles for Jeløy og Moss og vi hadde de jevnlig aktivitetene så som babysang, barnekor og lignende. Det er i 2022 Monica Eilertsen som har hatt babysangen i Moss, med stor suksess. Det er mange babyer med både mødre og fedre innom på babysang. Som menighet når vi mange familier gjennom babysang, som er et viktig møtepunkt.

I forbindelse med dåp og dåpssamtaler, deler vi fortsatt ut fadderpakker, dette har vi fått positive tilbakemeldinger på både fra foreldre og faddere. Meningen bak pakkene er at faddere skal følge opp dåpsbarnet, minne de på dåpsdagen og gi de en gave på 1,2 og 3 årsdagen for dåp.

Kateketen har videre en stor del av sin tjeneste knyttet opp mot konfirmantarbeidet, og selv om det er menighetspedagog Morten som er administrativt ansvarlig for dette, så er kateketen med på en stor del av konfirmantarbeidet både i planleggings - og gjennomføringsfasen.

Et viktig «enkeltarrangement» som vi har vært år, og som kateketen er med å gjennomføre er den årlige innsamlingsaksjonen til Kirkens Nødhjelp som vi har den siste tirsdagen før påske. I 2022 var det heldigvis igjen mulig å arrangere denne innsamlingen som en «dør til dør» innsamlingsaksjon som innbrakte et viktig bidrag til Kirkens Nødhjelp sitt arbeid. Det var i 2022 kun konfirmanter som gikk med bøsser, og evalueringen sier at vi fra 2023 ønsker å gjøre noen grep for å involvere flere av menighetens medlemmer i denne aksjonen.

Kateketen er videre sammen med menighetspedagogen opptatt av ledertrening og det er viktig at vi nå klarer å få med oss noen ungdommer videre som ledere for neste års konfirmantkull. Dette jobbes det aktivt med i samarbeid med organisasjonen «HEKTA». Dette er et møysommelig og tidkrevende arbeid, som dessverre ble negativt påvirket av koronapandemien da vi «mistet» et par årskull med aktive ledere pga pandemien, og da

det av samme grunn ikke var «vinterleir» med lederkurs på Lillehammer eller lignende leder rekrutterende tiltak slik det vanligvis har vært.

En del av de faste samarbeidstiltakene med andre menigheter ble satt på pause av åpenbare grunner i pandemi årene og det er først i 2023 at vi fullt ut vil være tilbake til et normalår. To av tingene som vanligvis har vært arrangert har vært Kirkerotteteater og den felleskirkelige barnefestivalen «KOBAM». Begge disse tingene ble utsatt fra 2022 og arrangert like over nyttår i 2023.

Kateketen er videre med på en del av menighetens gudstjenester. Dette gjelder særlig gudstjenester der undervisningsoppgavet står i fokus. I 2022 var jeg blant annet med på gudstjeneste med høsttakkefest og utdeling av 4 og 6 årsbøkene.

Kateketen har noen ganger vært til stede og noen få ganger vært ansvarlig for «Åpen kirke» og «Rom for håp» på fredager. Dette er et verdifullt møtested og jeg har derfor prioritert å være tilstede på disse arrangementene når det har vært praktisk mulig.

Av enkeltarrangementer som var særlige for kateketens del i 2022 kan nevnes en dialogdag som jeg deltok på 22. Mars 2022. Dette var en dag vi som menighet arrangerte i samarbeid med Dialogforum Østfold og det gikk ut på at en gruppe skoleelever hadde en hel dialogdag der de i løpet av dagen besøkte en moske, en kirke (Moss kirke), og Kirkens Bymisjon og der vi ansatte møtte elevene og fortalte litt om hva som foregår i våre sammenhenger.

Kateketen deltok også i et samarbeid med Verdifestivalen Ung på en temadag på Skarmyra aktivitetshus der de unge fikk besøk av «Helsesista» Tale Engvik som hadde temaet ungdom og sosiale medier mm.

Av ting som ikke foregår i Moss menighet, men som kateketen har hatt som en del av sin jobb i 2022 kan nevnes at jeg er såkalt «trosopplæringskoordinator» i prostiet. Dette vil si at jeg har en liten del av min stilling som er øremerket til å følge opp trosopplæringen også i prostiets andre menigheter, samt å være et bindeledd mellom menigheter, ansatte og bispedømmekontor/biskop i denne sammenhengen. Til denne delen av stillingen ligger det å arrangere noen samlinger pr semester for de undervisningsansatte i prostiet. Samlinger som er tenkt å være til utvikling og inspirasjon, samt et sted der vi som ansatte kan utveksle ideer og erfaringer fra vårt arbeid.

Runar kateket er videre blitt bedt om å sitte i en ressursgruppe som er oppnevnt av Borg bispedømmeråd/Borg biskop og som handler om en ungdomsdiakonal satsning. Det er ikke helt bestemt enda hva dette vil innebære for min del bortsett fra at jeg skal delta på en del idemyldringsmøter samt på noen samlinger forskjellige steder i bispedømmet. En drøm for min del vil likevel være at vi kan dra nytte av dette arbeidet og at vi kan få til noe spennende arbeid for og med ungdom i Moss menighet med tiden.

Kateket Runar Godø satt fortsatt i 2022 som varamedlem til Borg bispedømmeråd og møtte på noen få arrangementer i kraft av dette vervet i løpet av året.

Helt til slutt kan det tas med at kateket Runar Godø, som er utdannet og vigslet kateket fra 1994 likevel rett før jul i 2022 fullførte en Masterutdanning i Kirkelig Undervisning. Dette er det som pr nå er kravet for de som i dag utdanner seg til kateketer og jeg har derfor over de tre siste årene tatt denne utdannelsen som deltidsstudent - ikke på grunn av krav fra menighet, arbeidsgiver eller andre, men rett og slett for egen faglige utviklings del.

Runar Godø - Kateket

Årsmelding fra menighetspedagen for 2022

Et lite tillegg til rapporten for Barn & Unge:

De siste årene med pandemi har satt sitt preg på ungdomsgruppen i Moss menighet – da det har vært svært vanskelig å rekruttere nye ledere inn i gruppen.

Likevel har Moss menighet en ungdomsgjeng på 13 stk som er ganske aktivt med rundt ungdomsgruppen og i HEKTA – som driver leirer som konfirmantene og ungdommene i Moss er med på.

Ungdomsgruppen bærer preg av å være i gruppen «unge voksne» nå som de aller fleste er 18 år eller eldre. Det er kun en ungdom som er under 18 år.

I 2023 satser vi hardt på å få flere med i arbeidet. Konfirmanter 2023 var på sommerleir og vinterleir – dermed vet ungdommene også litt mer hva de går til.

UKP- Ung kirkelig produksjon

UKP ble avvirket i 2022 da prosjektet bare hadde støtte frem til sommeren 2022. Formålet var å gi ungdom ett tilbud om opplæring i bruk av SoMe og film/redigering.

Gjennom prosjektet har det vært 3 ungdommer involvert, hvor av 2 ungdommer var med fra start til slutt – det var krevende å få ta i folk.

Det ville absolutt vært interessant å fortsatt med UKP sitt prosjekt – men antall deltakere og at deltakerne nå er 19 år og bor andre steder enn i Moss, gjorde at det var naturlig å avslutte.

Det utelukkes likevel ikke at prosjektet kan gjenoppstå ved interesse i ungdomslederarbeidet og med nok personer.

Årsmelding fra Moss kammerkor for 2022

Konsserter/opptredener

Fra 14. januar 2022 ble det lettelse i covid-19 - restriksjonene. Koret startet forsiktig opp med delte øvelser fra torsdag 27. januar. Vi delte koret i to blandede grupper med ulik øvingstid på Arena. Stor glede når alle koristene kunne møtes til normal korøvelse 3. februar. Årsmøtet ble utsatt med en måned, til lørdag 12. mars på Arena. Korseminar ble også gjennomført 12. mars på Arena og 13. mars i Moss kirke.

5. mai hadde vi konsert i Moss kirke i samarbeid med Oslo Voices, dirigent Ingrid Hanken. Tittel på konserten: Sangskatter i samklang. Dirigent Kjetil Ertresvåg var veldig fornøyd med korets innsats: *Gode forberedelser og jevn progresjon. Vi stod fram med vilje og tæl – og formidlet noe hele veien! Vi sto fram med ro og sikkerhet. Samarbeidet med Oslo Voices ble svært positivt. Det var to kor som sto godt til hverandre både klanglig og musikalsk – og fellessangene klang utrolig flott! Den korte tiden vi hadde til disposisjon for samøving viste seg å ikke være noe problem. Publikum var SVÆRT fornøyd etterpå.*

En gruppe fra koret deltok på bryllupssang i Moss kirke 10. juli, et betalt oppdrag.

Denne sommeren fikk koret endelig oppleve den planlagte konsertturneen til vakre Sunnmøre, dirigentens barndomsrike. 24 sangere deltok. Med base i Ålesund reiste vi med hurtigbåt innover Hjørundfjorden. I strålende solskinn fikk vi se de karakteristiske toppene i Sunnmørsalpene. Buss gjennom Norangsdalen, lunsj på historiske Hotel Union på Øye. Konsert i Hjørundfjord kyrkje på Sæbø. Dagen etter, to konsserter i henholdsvis Vatne og Borgund kyrkje. Konserten i Vatne kyrkje ble et høydepunkt på turen. Et varmt møte mellom kor og dirigent og fullsatt kirke. Dirigenten var komen heim og bygda og folk viste at de satte pris på det med gjestfrihet og flott kirkekaffe-servering etter konserten. En opplevelsesrik og stemningsfull kor-tur for oss alle!

18. august startet vi opp igjen etter sommerferien. Moss Kammerkor takket ja til å stille som vertskor for Kyiv Kammerkor 4. september. Et samarbeid med KKV - Kirkelig kulturverksted som

initiativtaker og Tor Sørby/Moss Kirke. Korsangere fra Moss KK tok imot Kyiv KK når de kom. Sørget for bevertning før og etter konserten. En spesiell opplevelse for sangerne fra MKK og Kyiv KK når de sang «Visa i Backa» sammen på Arena før konserten. På kvelden hadde Kyiv KK konsert i Moss kirke. En ubeskrivelig vakker klang i koret. Det var sterkt for oss publikum å høre koret synge når vi visste at korsangerne kom rett fra krigsherjede Kyiv og Ukraina. Og de skulle reise tilbake til sitt hjemland i krig etter konsertturneen i Norge.

Moss kammerkor takket ja til å delta på Moss Korfestival 16. – 17. september, som ble arrangert for første gang. Vi deltok lørdag 17. september. En positiv opplevelse å støtte opp om lokal korfestival i Moss, musikalsk og sosialt. Interessant å bli veiledet i plenum av Thomas Caplin. Både korsangere og dirigent ble overrasket over at vi ble nervøse før vi skulle evalueres av Caplin. Lærerikt. Lytte til andre kor. Fint å se mer av kormangfoldet i Moss. Koret holdt en minikonsert av 25 minutters varighet.

Allehelgenskonserter ble gjennomført 5. og 6. november - «Gi håpet rom». Konsert i Ski nye kirke lørdag 5. november kl. 17. Konsert i Moss kirke søndag 6. november kl. 16 og kl. 19. Medvirkende: Per Christian Ellefsen diktlesning, Helga Johanne Størdal sangsolist, Knut Størdal kirkeorgel og synth, Terje Norum klaver og trekkspill, Atle Nymo tenorsax, Anders Engen slagverk. Kirkemusiker Knut Størdal hadde laget mange av arrangementene til folketonesalmene. Dette prosjektet gjennomførte vi også i 2018. I Ski nye kirke var det noe glissent med publikum, men publikum gav mye tilbake. Bedre besøkte konserter i Moss kike, men færre tilhørere enn forventet. Litt over halvfull sal på begge konsertene i Moss kirke. Koret gjorde en solid innsats. Opp mot vårt aller beste. Det var som å dirigere et helt orkester, sa Kjetil Ertresvåg om de siste to sangene. Koret hadde overskudd og energi. God kontakt med publikum, det oppstod noe fint. Samspillet med musikerne utviklet seg godt gjennom konsertprosessen. Solist Helga Johanne Størdal kler salmene godt, og sang vakkert med tilstedeværelse. Skuespiller Per Christian Ellefsen er en fantastisk formidler. Det oppstod ladete øyeblikk når han leste dikt. Noe helt spesielt oppstod når han leste Piken med svovelstikkene.

11. desember sang Moss Kammerkor Juleoratoriet og kantate 190 Singet dem Herrn av Johann Sebastian Bach. Medvirkende var Barokkanerne. Solister: alt Marianne Beate Kielland, tenor Anders Jerker Dahlin, bass Halvor Festervoll Melien og ikke minst sopran Erle Sofie Fonneland-Sandberg fra Moss som er elev på Kirkeparken vgs. Det var en storslagen og flott opplevelse for fullsatt kirke. Moss Kammerkor har sunget Juleoratoriet mange ganger, men denne var uten tvil en av de beste fremføringene vi har hatt. (Sitat fra dirigenten Kjetil) *Alle koralene satt som et skudd og ble sunget rent og velforma. VAKKERT var det. Første sats i oratoriet satt som et skudd – nesten! Jeg følte tempoet ble riktig og at vi sang med overskudd og glede hele veien. Koret gjennomførte med imponerende sikkerhet og kontroll, og fra mitt ståsted virka det som dere hang godt med i de vanskelige melismene mot slutten – tempoet til tross. Gøy!*

Vi vil takke vår musikalske leder og dyktige dirigent Kjetil Elias Ertresvåg for alt arbeid og positiv energi som nedlegges til hver øvelse og konsertene. Du driver koret framover musikalsk og gir deg ikke før du får det slik du ønsker. Vi lærer noe nytt hele tiden. Takk for at vi får være medskapere på så mye fin musikk og store verk.

Dirigentens ord til koret etter julekonserten passer som en avslutning: *Jeg må først si at jeg er svært glad for, som en del av arbeidet mitt, å kunne arbeide med et så flott kor og så mye fin musikk.*

Kantoritjeneste

Kantoritjenesten i Moss kirke ble gjennomført på vanlig måte, dvs. to pliktige tjenester pr. medlem pr. halvår.

Heldagsøvelser

I 2022 hadde koret 5 heldagsøvelser:

- 12. – 13. mars - innøvning til konsert i samarbeid med Oslo Voices/dirigent Ingrid Hanken i Moss kirke.
- 15. – 16. oktober – innøvning til Allehelgenskonsertene Gi håpet rom i Ski nye kirke og Moss Kirke og forberedelse til Singet dem Herrn i Moss kirke
- 10. desember – innøvning/generalprøve Juleoratoriet 1. og 2. del og kantate 190 Singet dem Herrn

Styret

Styret har hatt følgende sammensetning i 2022:

Leder:	Åge Hanssen
Sekretær:	Ingun Ege
Kasserer:	Arne Hermansen
PR-ansvarlig:	Gerd Kristoffersen
Stab-ansvarlig:	Kathrine Varadaraj og Tone Lehmann (høsten 2022)
Arrangements-ansvarlig:	Mette Wallace
Vararepresentanter:	Tone Lehmann og Frode Klæboe
Dirigent – talerett i styret:	Kjetil Elias Ertresvåg

Styrets arbeid

Avholdte styremøter

Det gamle styret avholdt to styremøter i 2022. Sittende styre har hatt ni styremøter i 2022. På årsmøte 12. mars 2022 ble sekretær Toril Kristin Bigum erstattet av Gunvor Irja Halleland som da ble valgt inn i styret. Halleland valgte på første påfølgende styremøte å trekke seg fra styrevervet som sekretær. 19. april sa Ingun Ege seg villig til å være sekretær. Sekretær har skrevet referat etter hvert møte, disse er sendt medlemmene pr. e-post. Koret har ellers blitt orientert om styrets arbeid, enten via e-post eller på korøvelsene.

Økonomisk styring

Styret har hatt ansvar for å få gjennomført følgende konsertproduksjoner i 2022:

Konsert i samarbeid med Oslo Voices/dirigent Ingrid Hanken Moss kirke 5. mai.

Allehelgenskonserter, en i Ski nye kirke og to konserter i Moss kirke 5. og 6. november. Juleoratoriet og Singet dem Herrn Moss kirke 11. desember.

Konsertene gikk samlet med et underskudd.

Samlet underskudd i regnskapet for 2022 er på ca. kr. 105.000. Hovedårsaken er at alle konsertprosjektene gikk med underskudd, og koret støttet også medlemmene på kor-turen til Sunnmøre.

Kasserer har jevnlig rapportert om korets økonomiske ståsted og har fulgt godt med både på inntekts-, utgifts- og likviditetssiden.

Deltakelse av kormedlemmer og frivillige i konsertproduksjonene

I tillegg til at korets medlemmer har sunget på konsertene, har også mange i koret vært involvert i arbeidet før, under og etter produksjonen. I tillegg har støtte-medlemmer og andre frivillige også deltatt i jobben. Dette arbeidet har blant annet bidratt til at vi har oppnådd godt gjennomførte konserter. Styret takker alle for innsatsen!

Reisekomiteen

Reisekomite for planlagt kor-tur i 2022 har bestått av: Frode Klæboe (leder),

Anne-Cathrine Fause og Berit Elvsås. Det ble en vellykket kor-tur til Sunnmøre fra 30. juni til 4.juli. Styret takker reisekomiteen for strålende innsats.

Endring av vedtektene/ arbeidsgruppe for endring av vedtektene

Forslag til endring av vedtektene kap. 3 (aldersgrense/prøvesang) ble tatt opp som sak 5 på årsmøtet 12. mars 2022, og ble enstemmig vedtatt. Styret fulgte opp saken og sendte forespørsel til Trine Lise Heilmann om å komme med forslag til en arbeidsgruppe som skulle legge fram forslag til endringer av vedtektene kap. 3. Gruppas leder: Trine Lise Heilmann. Øvrige deltagere: Marte Holhjem, Kathrine Varadaraj, Ivar Andersen og Svein Kåre Aas. Styret godkjente sammensetninga av gruppa. 4. april 2022 utarbeidet Styret mandat til arbeidsgruppa. Arbeidsgruppa hadde seks møter hvor samtlige medlemmer møtte. Sluttdokument fra arbeidsgruppa ble oversendt Styret på epost 7. oktober. Styret takker arbeidsgruppa for et grundig og godt arbeid. På første korøvelse 5. januar 2023 ble det holdt medlemsmøte hvor alle kunne komme med synspunkter på sluttdokumentets forslag om endring av prøvesang/aldersgrense.

Redaktøren i Korbladet hadde på en eller annen måte fått vite om vårt arbeid med vedtektene og ønsket å skrive om det. Resultat ble et tre siders intervju med Trine Lise Heilmann og Åge Hanssen i Korbladet nr.2 2022 med temaet «Eldrebølgen i Kor-Norge».

Aktivitetsrapport fra Moss kirkes barnekor for 2022

5 Januar: Koret startet opp igjen med vikar Cecilie Nesstrand

13 Februar: Sang på Gudstjeneste i Moss kirke

18 Februar: Konsert på Kinopremiere med Sing2 på Odeon Kino Moss. Koret så filmen, Etterpå gikk koret med foreldre ut og spiste på Peppes.

9 mars: Vinterkonsert i Moss kirke. Cecilie Nesstrand Slutter som dirigent, og Beate Sollie Horn overtar.

22 mai: Sang på Gudstjeneste i Moss kirke

8 Juni: Sommerkonsert og avslutning i Moss kirke i Samarbeid med Barnekolet Jubel.

17 August: koret starter opp etter sommerferien. Cecilie Nesstrand overtar nå som fast Barnekorleder etter Beate Sollie Horn

31 august: Foreldremøte og filmkveld.

25 september: Sang på Gudstjeneste i Moss kirke. Høsttakkefest.

21 november: Fellesøvelse i Moss kirke med Moss kulturskoles barnekor

28 november: Generalprøve i Moss kirke med Moss Kulturskoles Barnekor

30 november: Julekonsert i Moss kirke med Moss Kulturskoles Barnekor

7 desember: Lussekattebaking på Arena

11 desember: Opptreden for Sentral og Øst Europeisk Kulturforening

12 desember: Generalprøve i Moss kirke, Luciakonsert

13 desember: Luciakonsert i Moss kirke i Samarbeid med Jeløy Barne og Ungdomskor

24 desember: Sang på Julegudstjeneste i Moss kirke